

عنوان مقاله:

ارزیابی فضای باز شهری و نقش آن در کاهش آسیب پذیری در مواقع بحران با رویکرد پدافند غیرعامل (نمونه موردی: شهر تبریز)

محل انتشار:

فصلنامه جغرافیا و برنامه ریزی، دوره 27، شماره 85 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 0

نویسندگان:

محمدرضا پورمحمدی - استاد گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه تبریز

حسن محمودزاده - دانشیار جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده برنامه ریزی و علوم محیطی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

سامان صلواتی - گروه برنامه ریزی شهری، دانشکده جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران

خلاصه مقاله:

انسان از ابتدای خلقت خود و شروع زندگی در این جهان با پدیده تهدید روبرو بوده است و همواره تلاش می نموده تا تعادلی بین تهدیدات متصوره و نیازمندی های انسان به امنیت برقرار نماید. در این زمینه پدافند غیرعامل بعنوان یکی از موثرترین و پایدارترین روش های دفاع در مقابل تهدیدات از قدمتی به بلندی تاریخ بشر برخوردار می باشد. و یکی از راهکارهای ارائه شده برای کاهش صدمات در این زمینه به هنگام وقوع بحران، استفاده از فضاهای باز می باشد. فضاهای باز علاوه بر هزینه کم نسبت به سایر راهبردها و فن های کاهش صدمات، در مراحل مختلف قبل، حین و بعد از حادثه می توانند نقش تعیین کننده ای را ایفاء کنند. بنابراین هدف پژوهش، ارزیابی فضای باز شهری و نقش آن در کاهش آسیب پذیری در مواقع بحران با رویکرد پدافند غیرعامل در شهر تبریز می باشد. پژوهش حاضر توصیفی - تحلیلی و از نظر هدف کاربردی است. نمونه گیری به صورت هدفمند بوده، ۱۰۰ نفر از ساکنان مناطق ۱۰ گانه شهر تبریز برای پرسشگری انتخاب شدند. داده های حاصل از پرسشنامه با استفاده نرم افزار ARC GIS و روش های تصمیم گیری چند معیاره و تحلیل فازی تجزیه و تحلیل شدند. نتایج نشان داد که در وزن دهی زیرمعیارهای فضای باز، بیشترین وزن به زیرمعیار پوشش سراسری (۰.۶۲۱) و کمترین وزن به زیرمعیار خودکفایی نسبی (۰.۰۲۳) اختصاص داده شد و مطابق شکل نهایی هم پوشانی وزنی فازی شده، میزان مطلوبیت فضای باز در کاهش آسیب پذیری مناطق ده گانه بر اساس مساحت حاکی از این است که (۴۲۵۳۴۶۹) متر مربع با درصد (۵۵/۵) کمترین و (۱۴۸۴۹۱۴۴) متر مربع با درصد (۳۹/۱۹) از مساحت تبریز بیشترین میزان مطلوبیت فضاهای باز در کاهش آسیب پذیری را دارا می باشد و همچنین از بین مناطق ده گانه تبریز، مناطق (۵،۶،۷،۹) در کاهش آسیب پذیری توانایی نقش بیشتر، و مناطق (۱،۲،۴،۸،۹،۱۰) توانایی نقش کمتری را در مواقع بحران در کاهش آسیب پذیری به نسبت فضاهای باز دارا می باشد.

کلمات کلیدی:

فضاهای باز شهری، پدافند غیرعامل، آسیب پذیری شهری، شهر تبریز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1766202>

